

Asia: Lausunto VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä.

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä.

- 1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).**

Aluksi toteamme, että tehty selvitystyö on varsin kattava ja siinä kuvataan rekisterin hyötyjä keskeisten tahojen ja toimijoiden näkökulmista.

Keskeisimmät hyödyt Suomen Luokanopettajat ry:n mielestä ovat seuraavat:

- Eri opettajaryhmien määrästä ja kelpoisuudesta saatava relevantti tieto.
- Opettajankoulutustarpeen kartoitus tietojen pohjalta.
- Erityyppisten tutkimusten aineoston keruu.
- Työntajien opettajarekrytointien läpinäkyvyys.

- 2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)**

Rekisterin liittyvät tietosuoja- ja muut riskit ovat mielestämme todettu ja ratkaistu esityksessä riittävän hyvin.

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Rekisterin rakentaminen vaiheittain on perusteltua, koska rekisteröitävien joukko on suuri.

Tärkeintä on saada rekisteri perustettua, minkä jälkeen sen laajentamista on helpompi arvioida niin tiedollisen käyttötärpeen kuin taloudellisen kannattavuuden näkökulmasta.

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Kannatamme selvityksen mukaisia sisältöjä.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

Kannatamme selvityksen esitystä tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin.

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

Emme pystyneet luottamusta herättävällä tavalla arvioimaan rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviä kustannuksia. Uskomme kuitenkin, että selvityksessä esitetyt arviot ovat oikeansuuntaisia.

Huomiota kannattaa kiinnittää myös siihen, että toimiva opettajarekisteri voi tuoda kustannuskevennyksiä tiedonhankintaan jatkossa, koska tiedot ovat saatavissa keskitetystä järjestelmästä.

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

Emme näe juurikaan toimivia vaihtoehtoja esitetylle rekisterille ja opettajatiedon keruulle.

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Opettajan ammattinimike tulisi suojata, jotta jo pelkästään ammattinimikkeestä voidaan saada perustiedot henkilön koulutuksesta ja työstä.

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kannatamme ehdottomasti.

Marko Jokinen

Puheenjohtaja

Suomen Luokanopettajat ry